

عنوان مقاله:

بازخوانی و نقد آرای معرفت شناسانه اصولیان امامیه در تفسیر آیات ناهی از اتباع ظن

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فقهی، دوره 18، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

سید رسول موسوی - Ph.D Student, Faculty of Humanities, University of Semnan, Semnan, Iran

خسرو مومنی - Assinstant Professor, Faculty of Humanities, University of Semnan, Semnan, Iran

حسین مهرپور - Professor, Faculty of Law, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

ابوالقاسم فنایی - Assistant Professor, Department of Philosophy, Mofid University, Qom, Iran

خلاصه مقاله:

بسیاری از اصولیان شیعه با تمسک به آیاتی از قرآن، که به «آیات نهی کننده از عمل براساس ظن» معروف است، کوشیده اند اثبات کنند که اصل اولی در ظنون عدم حجیت است. این اصل می گوید: پیروی از ظن در مقام استنباط و امتثال احکام شرعی ممنوع است. با پذیرش این اصل حجیت برخی از انواع ظن، مانند ظن حاصل از خبر واحد و ظن حاصل از معنای ظاهری الفاظ قرآن و روایات، که به «ظنون خاص» معروف اند، و استنباط بسیاری از احکام شرعی بر آنها متکی است، با چالش روبه رو می شود. هر یک از اصولیان برای حل این چالش راهی را پیموده اند که در این نوشتار به بیان و بررسی آنها خواهیم پرداخت. هدف اصلی این جستار این است که نشان دهد تفسیر و برداشت اصولیان از این آیات نادرست است و اصل یادشده مبنای قرآنی ندارد. ظن در آیاتی که پیروی از آن را منع می کنند، به قرینه مخاطب و سیاق آن آیات، به معنای «باور بدون دلیل و شاهد» است، نه به معنای حالت روانی مقابل یقین. در نتیجه، تمامی ظنونی که دلیل بر حجیت آن داریم و عقلا به آنها عمل می کنند، تخصصاً از شمول آیات نهی کننده از عمل به ظن خارج است.

کلمات کلیدی:

Prohibition of Following a Suspicion, Specific Suspicion, Validity of Suspicion, Unlawfulness of Acting Based on a Suspicion

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1520530>

